

Simulare județeană - Examenul național de bacalaureat, decembrie 2022

Proba E. c)

Istorie

Varianta 1

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională – profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. "Dacia nu a fost cucerită numai cu armele și nu s-a lăsat impresionată doar de o civilizație materială superioară; Dacia a fost cucerită și de capacitatea de iluminare spirituală a Romei, a fost câștigată de formele occidentale, latine ale culturii greco-romane. Limba latină, făcând parte din grupul italo-celtic, situat la extremitatea apuseană a ariei lingvistice indo-europene, n-a avut în limba dacică un concurent puternic, astfel încât în provincia întemeiată de Traian romanizarea lingvistică s-a săvârșit destul de repede. De altfel, când două popoare vin în contact, se impune lingvistic cel care are un prestigiu mai mare. Latina populară (vulgară) vorbită în Dacia nu era o limbă diferită de latina clasică, ci reprezenta un anume stil al acestei limbi; era vorbirea păturilor sociale mijlocii, o limbă care reproducea stilul familiar."

(Ioan Aurel Pop, Thomas Nagler, *Istoria Transilvaniei*)

B. "Căci românii se trag din romani, ceea ce mărturisește până în vremea de acum limba lor, care deși se află în mijlocul unor neamuri barbare atât de felurite, nu a putut fi răpusă. Ei au locuit în partea cealaltă a Dunării pe care odinioară o populau dacii și geții, căci partea de dincoace au ocupat-o apoi bulgarii. (...) Căci din legiunile și coloniile duse în Dacia de Traian și de ceilalți împărați romani s-au tras românii, pe care Pius [Aeneas Silvius Piccolomini] îi derivă din Flaccus. (...) Deși năvălirile barbare de tot felul s-au revărsat asupra provinciei Dacia și asupra poporului roman și regiunii geților împreună cu Pannonia, totuși s-a văzut că n-au putut fi răpuse coloniile și legiunile romane care se dezvoltaseră de curând. Înecate de valurile de barbari, ele totuși mai exală limba romană, și ca să nu o părăsească nicicum, se împotrivesc cu îndârjire, încât îi vezi că luptă nu atât pentru păstrarea neatinsă a vieții, cât a limbii. Căci cine nu s-ar minuna – dacă ar sta să socotească deseale puhoai ale sarmaților și goților, și de asemeni ale hunilor, vandalilor și gepizilor și incursiunile germanilor și longobarzilor – că s-au păstrat încă până acum la daci și geți rămășițele limbii romane?"

(Antonio Bonfini, *Decadele*)

1. Numiți împăratul roman menționat în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați numele poporului romanic menționat în sursa B. **2 puncte**
3. Menționați un spațiu istoric menționat atât în sursa A cât și în sursa B **6 puncte**
4. Scrieți pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că românii s-au tras din legiunile și coloniile duse în Dacia de Traian . **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia din aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați două teorii privind romanitatea românilor formulate în secolul al- XIX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a teoriilor privind romanitatea românilor din secolul XX. **4 puncte**

SUBIECTUL al-II-lea**(30 de puncte)****Citiți cu atenție sursa de mai jos:**

“Cele două *libertăți românești*, cum a numit Nicolae Iorga Țara Românească și Moldova au avut de făcut față în primele decenii de existență efortului recuperator desfășurat de regele Ludovic I al Ungariei, mai ales în faza finală a domniei lui (1370-1383). Expansiunea teritorială și prozelitismul catolic au fost semnele noii ofensive a regalității ungare dincolo de Carpați.

Rezistența Țării Românești și a Moldovei față de ofensiva politico-militară și confesională a lui Ludovic I a beneficiat de sprijinul Patriarhiei de la Constantinopol, care pe măsura declinului Imperiului Bizantin, a preluat, în plan spiritual, autoritatea bazileilor pentru a se manifesta ca exponent a formulei imperiale și universale byzantine. Întemeierea mitropoliilor Țării Românești și a Moldovei a fost expresia replicii date de patriarhia ortodoxă ecumenică ofensivei ungaro-catolice. Crearea celor două mitropolii românești a îndeplinit o dublă funcție: consolidarea ortodoxiei în spațiul extracarpatic și legitimarea ecleziastică a celor două state românești.

În evul mediu european orice autoritate politică era dublată și confirmată de autoritatea religioasă al cărei izvor de legitimitate era Roma sau Constantinopol. O dată cu instalarea mitropoliilor Țării Românești și a Moldovei, voievozii de la Argeș și Suceava au devenit conducători politici recunoscuți și integrați în familia principilor europeni ...”

(Florin Constantiniu *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți suveranul, din sursa dată, care a încercat o nouă ofensivă dincolo de Carpați. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa data. **2 puncte**
3. Menționați cele două state românești la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați din sursa dată două informații referitoare la autoritatea politică și religioasă. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la modalitatea implicării Patriarhiei de la Constantinopol în politica de rezistență a domnilor români față de expansiunea maghiară, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați printr-un fapt istoric relevant afirmația conform căreia în secolul al XVIII-lea intervin modificări în organizarea unei instituții centrale din spațiul românesc. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al-III-lea**(30 PUNCTE)****Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția politică a spațiului românesc între secolele al IX-lea – al XIV-lea, având în vedere:**

- menționarea a trei autonomii locale atestate în spațiul românesc, în secolele al IX-lea – al XIII-lea și a unei asemănări între acestea;
- precizarea unui factor intern și a unui factor extern ce au contribuit la formarea statelor medievale românești;
- identificarea unui stat medieval din spațiul românesc și prezentarea unei acțiuni desfășurate pentru constituirea acestuia în a doua jumătate a secolului al XIV-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la o acțiune militară ce a contribuit la consolidarea statului medieval extracarpatic nord-dunărean și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant, utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice /logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.